

Ansøgning om støtte fra Ishøj Kommunes Investeringspulje 2020/2021

Forslagets titel: Implementering af en *Hjemmebaseret Indsats* for udsatte børn i Ishøj Kommune

Kort resume:

Center for Børn og Forebyggelse (CBF) ansøger Ishøj Kommunes investeringspulje om at investere i implementeringen af en *Hjemmebaseret Indsats* for forældre til børn i dagtilbudsalderen. De *Hjemmebaserede Indsatser* skal varetages af Ishøj Kommunes Støtte- og Ressourcepædagogkorps, og vil være målrettet familier med børn, som går i Ishøj Kommunes dagtilbud.

En *Hjemmebaseret Indsats* indebærer, at den støtte- og ressourcepædagog, som er tilknyttet barnets dagtilbud, arbejder pædagogisk med barnet og dets familie uden for dagtilbudets rammer. Indholdet i indsatsen kan eksempelvis være, i samarbejde med forældrene, at arbejde med forberedelse ift. kontekstskifte eller positivgrænsesætning i kravssituationer. Formålet med indsatsen er, at børnene oplever større sammenhæng i deres hverdagsliv, at børnenes deltagelses- og udviklingsmuligheder øges og at problemudvikling dermed forebygges.

Center der fremstiller forslaget: Center for Børn og Forebyggelse

Øvrige berørte fagcentre:

Center for Dagtilbud og Uddannelse	X
Center for Voksne og Velfærd	
Center for Park, Vej og Miljø	
Jobcenter Vallensbæk	
Center for Borger, Økonomi og IT	
Center for Kultur og Fritid	
Center for Ejendomme	
Center for Byudvikling	
Center for Ledelse og Strategi	

1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser og tilbageførsel af midler

Center for Børn og Forebyggelse søger 500.000 kr. i investeringspuljen til ansættelse af en støtte- og ressourcepædagog i en periode på to år. Efter den toårige periode forventes indsatsen at være selvfinansierende. Tilbagebetaling til Ishøj Kommunes investeringspulje påbegyndes i 2023.

Tabel 1:

Varige ændringer	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Støtte- og ressourcepædagogkorps	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000
Besparelser på sociale foranstaltninger	25.000	25.000	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
Besparelser på specialundervisningsforanstaltninger	0	0	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Omlægning af støtte- og ressourcepædagogkorps eksisterende praksis	115.000	115.000	215.000	215.000	215.000	215.000	215.000
Samlet varig ændring	-250.000	-250.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Tilbagebetaling til Investeringsspuljen	0	0	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000

2. Baggrund og formål:

Flere undersøgelser viser, at børns opvækstvilkår i de helt tidlige år har afgørende betydning for deres risiko for senere i livet at udvikle problemer med blandt andet adfærd, der påvirker deres uddannelsesmuligheder. Af Egmontrapporten fra 2016 fremgår det, at ”*Udsatte børn risikerer i deres allerførste år at komme uopretteligt bagud med personlige, sociale og sproglige kompetencer. Vigtige forskelle i livsduelighed grundlægges i de alleryngste år.*”¹ Derfor er der både menneskelig og samfundsøkonomisk ræson i at investere i den helt tidlige forebyggelse.

Formålet med den *Hjemmebaserede indsats* er at forebygge en negativ udvikling hos børn i dagtilbudsalderen i Ishøj Kommune, og dermed spare kommunen for udgifter til blandt andet sociale foranstaltninger. Dette formål er i den hjemmebaserede indsats omsat til følgende konkrete mål:

- *At børnenes trivsel øges.*
- *At børnenes muligheder for udvikling øges.*
- *At forældrene får flere handlemuligheder i samspillet med deres barn.*

3. Forslagets indhold:

Center for Børn og Forebyggelse har udviklet den *Hjemmebaserede indsats* i regi af projekt *TOIS – Tidlig Opsporende Indsats for Småbørn*. Indsatsen blev evalueret i foråret 2020, og evalueringen viser en generelt høj tilfredshed blandt de deltagende forældre, hvad angår både deres eget og deres barns udbytte af indsatsen. I projekt TOIS var den *Hjemmebaserede indsats* målrettet familier til børn, som var i enten et støttepædagogisk eller ressourcepædagogisk forløb i deres dagtilbud. Med nærværende ansøgning ønsker Center for Børn og Forebyggelse at udvide indsatsens målgruppe til at omfatte alle børn i Ishøj Kommunes dagtilbud, som vurderes at kunne profitere af en *Hjemmebaseret indsats*.

Når vi ønsker at udvide målgruppen til også at omfatte familier til børn, som endnu ikke befinder sig i en situation, der kræver en støtte- eller ressourcepædagogisk indsats, er der fordi

¹ Egmontrapporten 2016: *En bedre start – Livsduelighed blandt de allermindste*. Egmont Fonden.

vi ønsker at undersøge indsatsens potentialer i den helt tidlige forebyggelse, hvor mindre justeringer af forældre-barn-dynamikken kan have en afgørende betydning for, om barn og familie senere udvikler behov for mere indgribende indsatser – eksempelvis i form af forebyggende §11.3-indsatser og familiebehandlingsforanstaltninger.

Målgruppe:

Målgruppen for den *Hjemmebaserede* indsats omfatter familier til børn i alderen 0-6 år, som er tilknyttet en af Ishøj Kommunes daginstitutioner, og som vurderes at kunne profitere af en *Hjemmebaseret indsats*. Det er karakteristisk for de børn og familier, som vurderes at kunne profitere af indsatsen, at:

- Børnene udviser tegn på begyndende mistrivsel. Tegn herpå kan eksempelvis være:
 - o Manglende legerelationer eller vanskeligheder ved at indgå i legerelationer i dagtilbuddet.
 - o Begrænsede sproglige/kommunikative færdigheder.
 - o Højt konfliktniveau.
 - o Manglende fleksibilitet i samspillet med andre (børn såvel som voksne).
 - o Vanskeligheder ved at indgå i kravsituationer.
 - o Vanskeligheder ved at omsætte læring fra én situation til en anden.
- Forældrene har behov for hjælp til:
 - o At håndtere konkrete hverdagsituationer med deres barn (eksempelvis spisesituationer, sovesituationer, kravsituationer).
 - o At understøtte deres barns sprogudvikling.
 - o At få indført andre/flere rutiner og strukturer i hverdagen.
 - o At udvikle deres forælderrolle.

Det er som nævnt ikke et krav, at barnet har tilknyttet en støtteressourcepædagog, inden en hjemmebaseret indsats iværksættes, men det er afgørende, at barnet og støtte- og ressourcepædagogen har kendskab til hinanden i forvejen gennem støtte- og ressourcepædagogens faste gang i daginstitutionen.

Antal deltagere i indsatsen:

I Projekt TOIS har 34² børn modtaget en *Hjemmebaseret indsats* i perioden januar 2018 til september 2020:

	<i>Antal børn</i>
2020	6
2019	21
2018	7

Det begrænsede antal forløb i 2020 skyldes udbruddet af Covid-19. Mange forløb er blevet sat på pause i 2020 eller har ikke været mulige at opstarte. CBF antager, at målgruppen for den *Hjemmebaserede indsats* vil vokse i antal i takt med, at epidemien kommer under kontrol, og i takt med, at Ishøj Kommunes daginstitutioner og forældre får større kendskab til

² Optalt via registrering i SBSYS d. 03.09.2020

muligheden for at få en *Hjemmebaseret indsats*. Derfor estimerer CBF, at der med støtte fra investeringspuljen vil kunne etableres 30 forløb om året med børn i alderen 0 – 6 år.

Indsatsen:

Den *Hjemmebaserede indsats* indeholder følgende:

Rekruttering: Personalet i dagtilbuddene, herunder de tilknyttede støtte- og resourcepædagoger, informerer forældre om muligheden for at benytte sig af den *Hjemmebaserede indsats*. Der udarbejdes desuden skriftligt materiale, som beskriver indsatsen og forældrenes mulighed for at rekvirere et forløb.

Opstart: Støtte- og resourcepædagogen indgår aftale med forældrene om opstart af forløb. Det afdækkes, hvorvidt andre fagpersoner er tilknyttet barnet/familien (eksempelvis psykolog, tale-/hørekonsulent, Familieværksted m.fl.) og hvorvidt andre fagpersoner skal inddrages i forløbet. Der afholdes et opstartsmøde, hvor forældrene byder ind med deres ønsker og behov for indsatsen.

Selve forløbet: Støtte- og resourcepædagogen gennemfører opstartsmøde med familien i hjemmet. Der gennemføres yderligere (op til) 9 besøg. Besøgene foregår ofte i hjemmet, men kan også foregå på legeplads, bibliotek, gåtur mv.

Støtte- og resourcepædagogens indsats under besøgene omfatter:

- Forventningsafstemning i forbindelse med hvert besøg
- Praktisk pædagogisk guidning med afsæt i konkrete udfordringer, konfliktområder, behov for udvikling mm.
- Dialog om, hvilke erfaringer/informationer der bringes videre til dagtilbuddet. Formålet hermed er at understøtte, at virkningsfulde pædagogiske greb overføres til dagtilbudskonteksten.

Ved afslutning af forløbet tilbydes familien et "booster-besøg" efter 2-4 uger.

4. Økonomi:

Der skal afsættes varige midler til ansættelse af en støtte- og resourcepædagog 32 timer om ugen (390.000 kr. pr. årsværk) jf. tabel 1. De 390.000 kr. årligt til varig drift dækkes fra og med 2023 af genererede besparelser på sociale indsatser og foranstaltninger samt af en omlægning af støtte- og resourcepædagogkorpsets eksisterende praksis. I 2021 og 2022 er der behov for at få tilført midler (500.000 kr.) fra investeringspuljen.

Fra og med 2023 vil der blive tilbageført 100.000 kr. til Investeringspuljen årligt i 5 år.

Det forventes, at den *Hjemmebaserede indsats* vil kunne forebygge behov for sociale indsatser og foranstaltninger i form af primært samtaleforløb i Åben anonym rådgivning i Familieværkstedet på Ishøjgård (§ 11.2), forebyggende §11.3-forløb samt familiebehandlingsforanstaltninger (§ 52.3.3) for i alt ca. 30-40 pct. af de familier, som modtager en *Hjemmebaseret indsats*. Det forventes desuden, at den *Hjemmebaserede indsats* vil kunne forebygge behov

for specialundervisningsforanstaltninger i form af primært støttetimer (10 timer pr. uge) for ca. 5 pct. af de børn, som modtager indsatsen.

I kraft af den *Hjemmebaserede indsats*' effekt på børnenes trivsel i hjemmet såvel som i dagtilbuddet – samt det forhold at indsatsen understøtter og styrker samarbejdet mellem forældre og dagtilbud – skabes der med implementeringen af indsatsen desuden mulighed for i begrænset omfang at omlægge støtte- og ressourcepadagogkorpsets eksisterende praksis. Omlægningen indebærer, at en lille del af ressourcepadagogfunktionen omlægges fra ressourceløb i dagtilbuddene til forløb med *Hjemmebaserer indsats*.

Det forventes, at den hjemmebaserede indsats udover at forebygge, at familier og børn får brug for sociale indsatser og foranstaltninger, også vil medvirke til at opspore familier, som vil kunne blive visiteret tidligere til andre tilbud. Det vil dreje sig om familier, hvor den hjemmebaserede indsats ikke kan stå alene, fordi familiens udfordringer er mere omfattende. CBF forventer, at den *Hjemmebaserede indsats* vil forebygge behovet for mere indgribende indsatser for flere familier, end der vil blive opsporet nye familier.

Tabel 2: Forventede besparelser

	2021	2022	2023	2025	2024	2026	2027
Sociale indsatser og foranstaltninger sparet	5 forløb pr. år i Åben anonym rådgivning (§ 11.2) á 5.000 kr. pr. forløb.		5 forløb pr. år i Åben anonym rådgivning (§ 11.2) á 5.000 kr. pr. forløb. 5 §11.3-forløb pr. år á 18.000 kr. pr. forløb. 1,5 familiebehandlingsforanstaltning pr år. á 40.000 kr. pr. foranstaltning.				
Specialundervisningsforanstaltninger sparet			1 bevilling af støttetimer pr. år á 100.000 kr. pr. bevilling.				

Tabel 3: Businesscase udregning

Varige ændringer	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Støtte- og ressourcepadagogkorps	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000
Besparelser på sociale indsatser og foranstaltninger	25.000	25.000	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
Besparelser på specialundervisningsforanstaltninger	0	0	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Omlægning af støtte- og ressourcepadagogkorpsets eksisterende praksis	115.000	115.000	215.000	215.000	215.000	215.000	215.000
Samlet varig ændring	- 250.000	-250.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000

Såfremt den *Hjemmebaserede indsats* genererer de forventede besparelser på sociale indsatser og foranstaltninger, vil det være muligt at tilbageføre 100.000 kr. til Investeringspuljen årligt i en 5-årige periode fra 2023.

5. Forslagets effekt

Som beskrevet ovenfor bygger den *Hjemmebaseret indsats* på erfaringer fra projekt TOIS – Tidlig Opsporende Indsats for Småbørn, under Center for Børn og forebyggelse, hvor indsat-

sen er blevet udviklet og afprøvet i praksis. Alle delindsatserne i projekt TOIS blev evalueret i foråret 2020. Af evalueringen af den hjemmebaserede indsats fremgår det, at alle forældrene svarer, at de oplever, at deres barns trivsel er blevet bedre undervejs i forløbet. Alle forældrene angiver desuden, at de er blevet inspirerede af fagpersonen i den hjemmebaserede indsats til at gøre noget anderledes i hverdagen med deres barn, og forældrene giver udtryk for, at de har fået nye handlemuligheder i hverdagen med deres barn – både når det gælder svære eller bekymrende dele i hverdagen, og når det gælder muligheden for at skabe og fastholde et positivt samspil med deres barn.

Det skal bemærkes, at der i evalueringen af den *Hjemmebaserede Indsats* blot indgik spørgeskemadata vedr. 9 børn, som har modtaget indsatsen i 2018 og 2019. Der er således tale om et begrænset datagrundlag.

Effekt på kort sigt:

På kort sigt er effekten for de børn og forældre, der modtager en *Hjemmebaseret Indsats*, at de oplever:

- Øgede deltagelses- og udviklingsmuligheder for barnet.
- Øget samspil af høj kvalitet mellem barn og forældre.
- Et stimulerende hjemmemiljø.
- Et udvidet styrket forældresamarbejde med daginstitutionen.
- Et faldende konfliktniveau i både hjem og daginstitution.
- Øget tillid og lettere adgang til det kommunale system.

Effekt på langt sigt:

På lang sigt vil effekten af den *Hjemmebaserede Indsats* opleves ved:

- Færre underretninger fra daginstitutionerne omhandlende mistroivsel hos børn i førskolealderen.
- Færre forløb i Familieværkstedets åbne anonyme rådgivning.
- Færre henvisninger til § 11.3-forløb.
- Færre visitationer til familiebehandlingsforanstaltninger.
- Færre visitationer til specialundervisningsforanstaltninger i indskolingen.

Afledte effekter:

Som følge af ovenstående vil færre familier få en social sag i Center for Børn og Forebyggelse. Færre familier vil dermed opleve at skulle i kontakt med det kommunale sociale system, med alt hvad dette indebærer af kontakt til sagsbehandlere, mødeaktivitet og ventetid på visitation til indsatser og foranstaltninger. Noget som for mange familier i sig selv kan generere utryghed og bekymring.

Set fra et kommunalt perspektiv er en afledt effekt, at der skal afsættes færre ressourcer til sagsbehandling, visitation og øvrig administration.

På længere sigt forventes desuden en lang række afledte effekter i forbindelse med barnets skolegang, uddannelse og generelle livsmuligheder, jf. noter om investering i tidlig indsats på side 8.

6. Opfølgning

Center for Børn og Forebyggelse vil i samarbejde med Center for Dagtilbud og Uddannelse følge udgifterne, som beskrevet i tabel 3 ovenfor. I forbindelse med kommunens årlige budget, vil udgifter og besparelser afledt af *En Hjemmebaseret Indsats* udregnes.

Risikovurdering

Selvom der samlet set er et økonomisk potentiale ved tidlige, forebyggende indsatser er det ikke nødvendigvis alle aktører, der vil få glæde heraf. Typisk betaler barnets kommune for den tidligt forebyggende indsats, mens en del af gevinsterne tilfalder barnets fremtidige kommune samt staten og regionerne.³ Først og fremmest ses de økonomiske gevinster i CBF's egen centerøkonomi samt Center for Dagtilbud og Uddannelse jf. Tabel 2 og 3 ovenfor.

Desuden kan der, i et langsigtet perspektiv, argumenteres for at bedre trivsel i de tidlige år af barnets liv ligeledes vil medføre en økonomisk gevinst i skolealderen ved færre udgifter til specialundervisning og i voksenlivet, hvor der eksempelvis vil være færre udgifter til misbrugsbehandling eller hjælp til at komme i beskæftigelse.

³ Kilde: <https://vidensportal.dk/temaer/Tidlig-indsats/okonomi> Publiceret: 18.12.2015. Sidst opdateret: 14.08.2019